

Yritysvastuu 2023

Tutkimus maamme suurimpien yritysten vastuullisuuden johtamisesta, käytännöistä, haasteista ja tulevaisuuden näkymistä

10
Yritysvastuututkimus

WBCSD

Vision 2050 - Muutoksen aika

Miten yritykset voivat johtaa maailman tarvitsemia muutoksia

FIBS on Pohjoismaiden suurin yritysvastuuverkosto ja johtava yritysten asiantuntijuuden kehittäjä.

Tarkoituksemme on vauhdittaa vastuullisuuden tekijöitä kohti kestävämpää maailmaa

Mukana toiminnassamme

400+

3/4 Yritykset

1/4 Muut organisaatiot

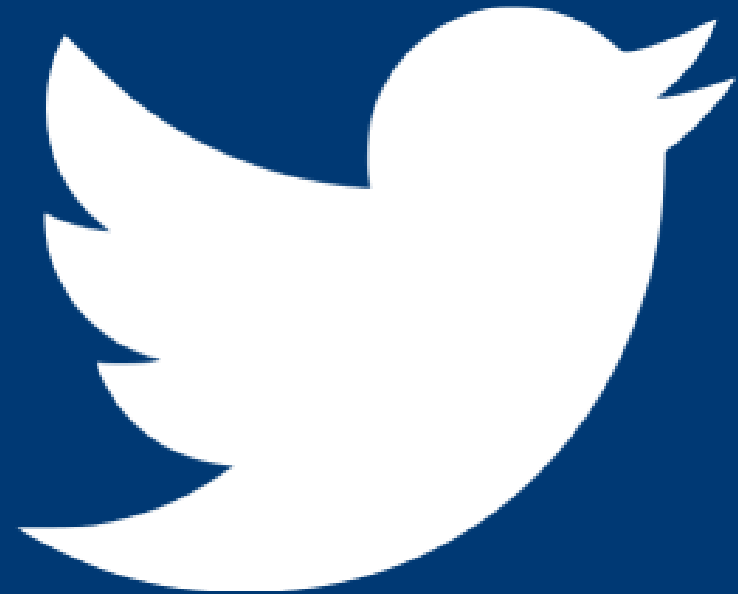
Tarjoamme jäsenillemme alan monipuolisimmat palvelut ja keinot kehittää toimintaa, kuten:

- ✓ Tutkimukset ja selvitykset
- ✓ Valmennukset
- ✓ Seminaarit ja webinaarit
- ✓ Kevytmentorointiohjelma

Lue lisää: www.fibsry.fi

#yritysvastuu2023

@FIBSry

Kohderyhmänä Suomen 1 000 suurinta yritystä

Kohderyhmä ja menetelmät

- Tutkimuksen kohderyhmänä oli **liikevaihdoltaan Suomen suurimmat 1 000 yritystä**. Lisäksi kohderyhmään kuului noin 30 muuta merkittävää toimijaa, kuten osuuskuntia ja keskinäisiä yhtiöitä.
- Vastaajiksi hyväksyttiin **toimitusjohtajat sekä yritys- ja yhteiskuntavastuusta vastaavat johtajat** sekä yritysvastuupäälliköt.
- Kustakin vastaajaorganisaatiosta otettiin aineistoon vain **yksi vastaaja**. Vastausten jakautumista kiintiöitiin tulosten vuosivertailun vuoksi mm. yhtiömuodon ja vastaajan position mukaan.
- Tiedonkeruu pyrittiin tekemään ensisijaisesti **puhelinhaastattelujen** avulla. Vastaajille tarjottiin mahdollisuutta vastata myös sähköisen tutkimuslomakkeen avulla.
- Tiedonkeruu tehtiin aikavälillä **14.10.2022 – 25.1.2023**.

The logo for INNOLINK, featuring the word "INNOLINK" in a bold, purple, sans-serif font. The letters are slightly slanted to the right.

Tutkimusaineisto 2023

Tutkimukseen osallistui:

184 yritystä

joista kustakin 1 henkilö seuraavasti:

30% toimitusjohtajia

39% yritysvastuusta vastaavia johtajia

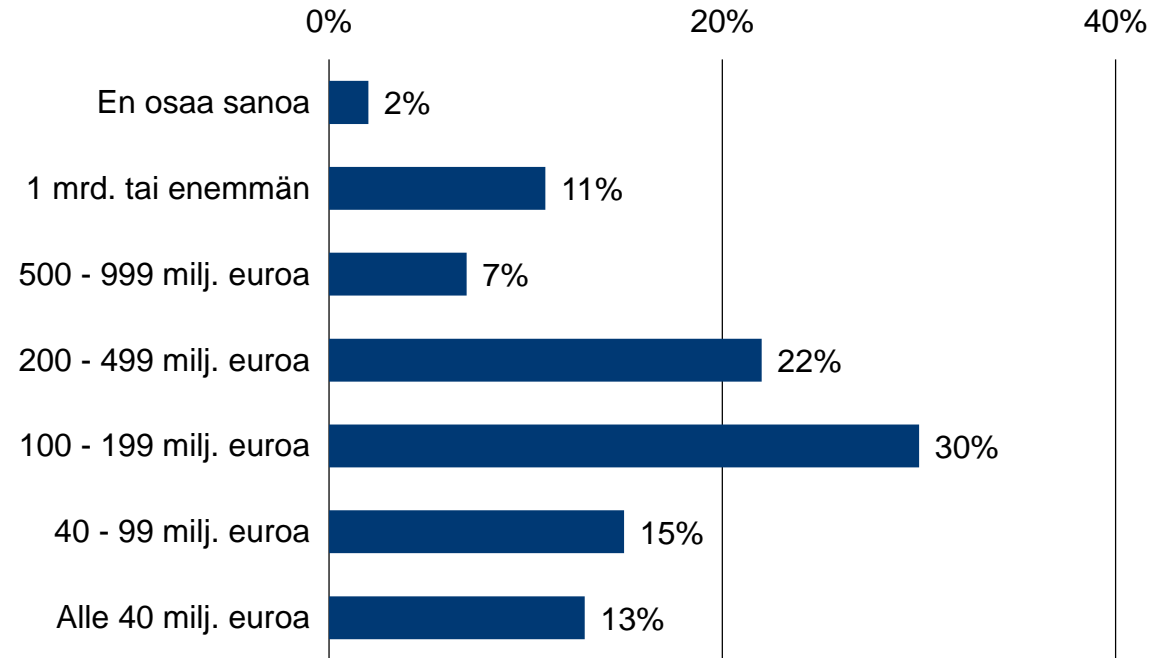
31% Yritysvastuusta vastaavia päälliköitä

46% FIBSin jäseniä

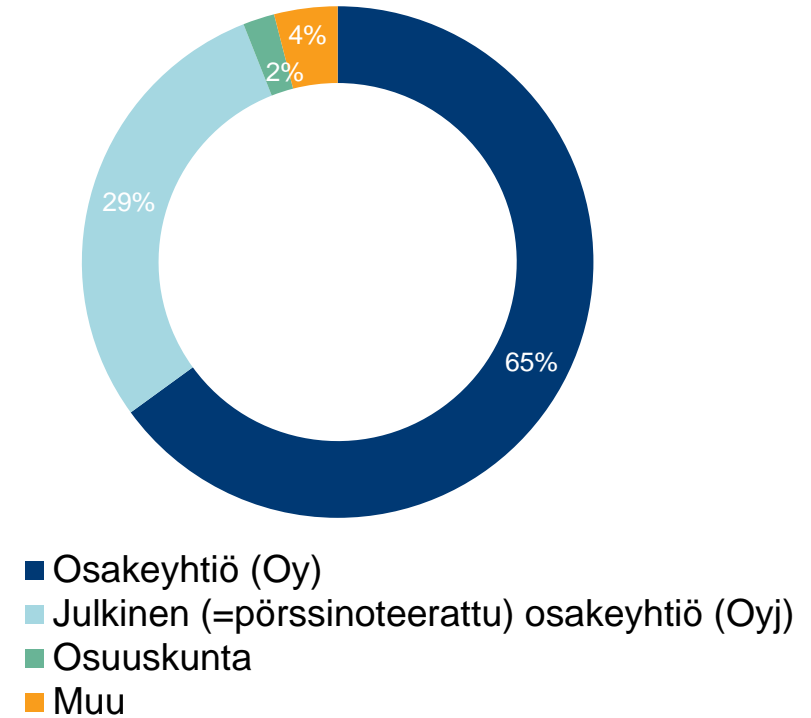
- 88% vastasi puhelimitse ja 12 % vastasi sähköpostilomakkeen kautta.
- Tulokset ovat vertailukelpoisia aiempiin vuosiin. Tutkimusaineiston rakenne pysyi pääosin samana eikä monia eroja ole havaittavissa taustamuuttujien jakaumissa.

Tutkimusaineisto 2023

Liikevaihto

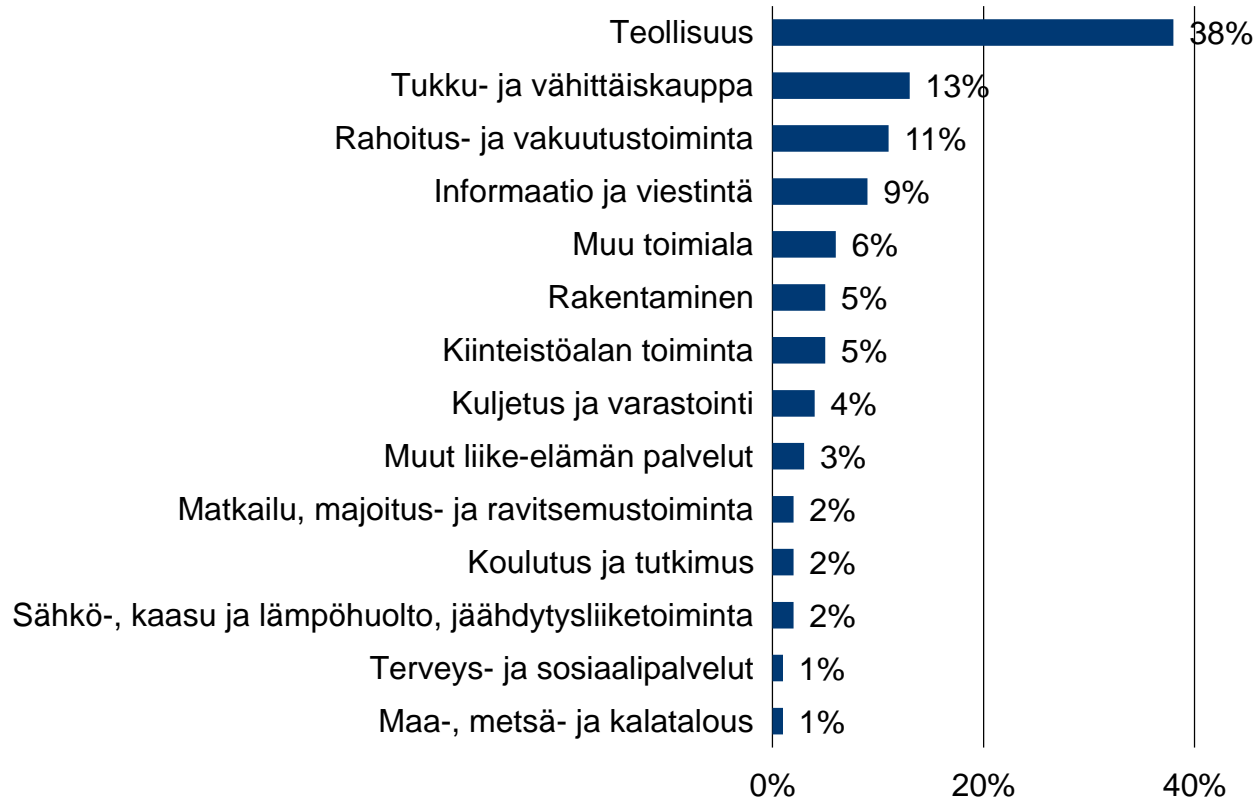
Yhtiömuoto (%)

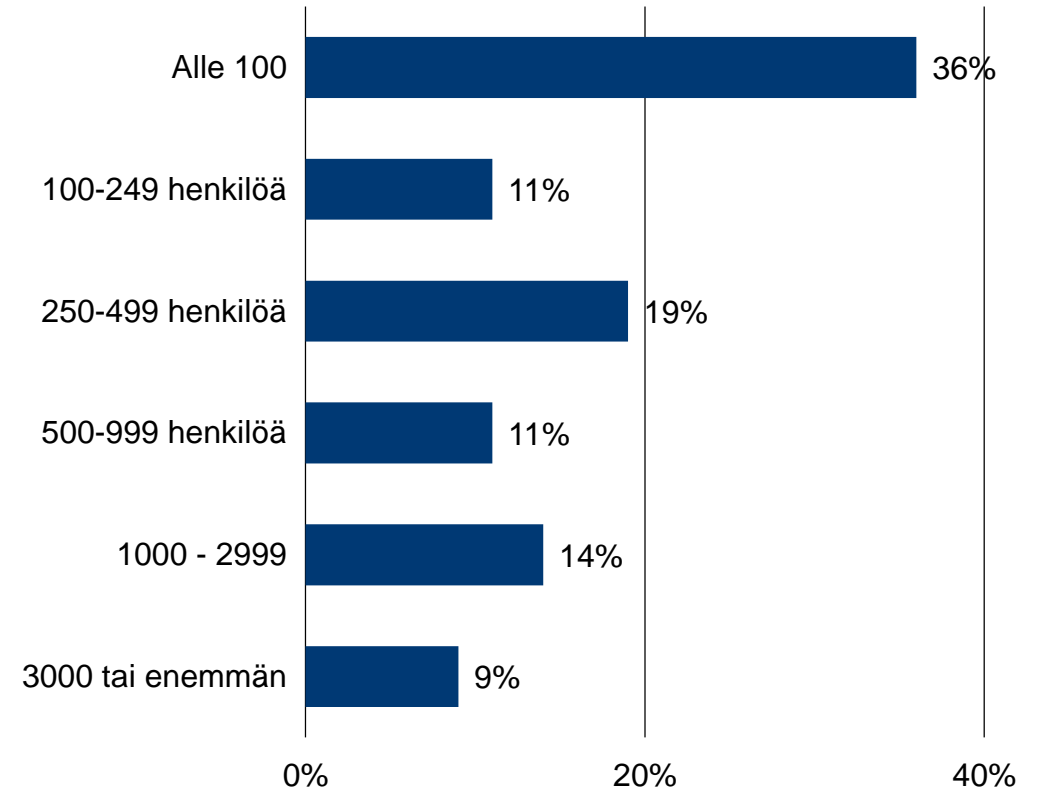

Tutkimusaineisto 2023

Pääasiallinen toimiala

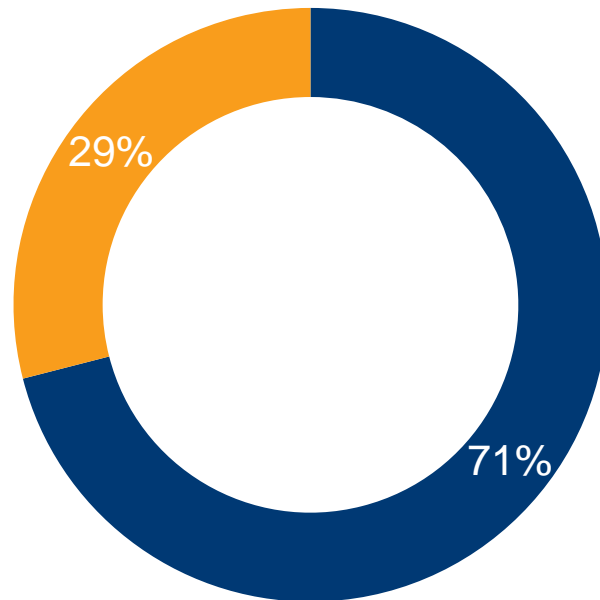

Henkilöstömäärä

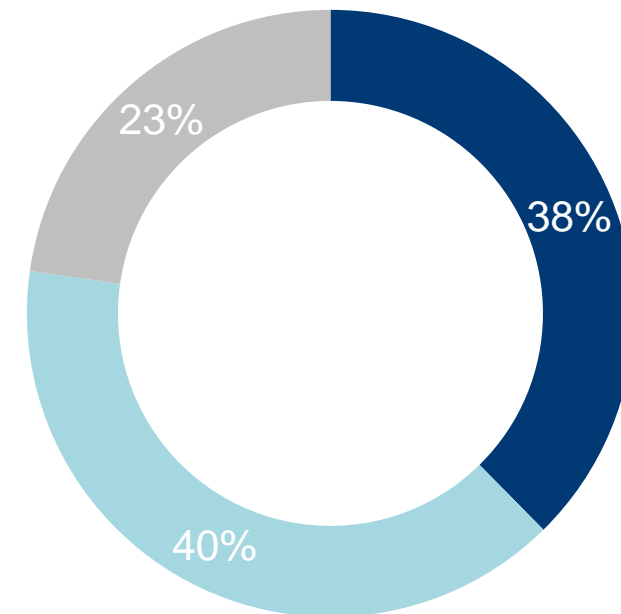
Tutkimusaineisto 2023

Tuottaako tai myykö yrityksenne tuotteita?

■ Kyllä ■ Ei

Kansainvälisyys

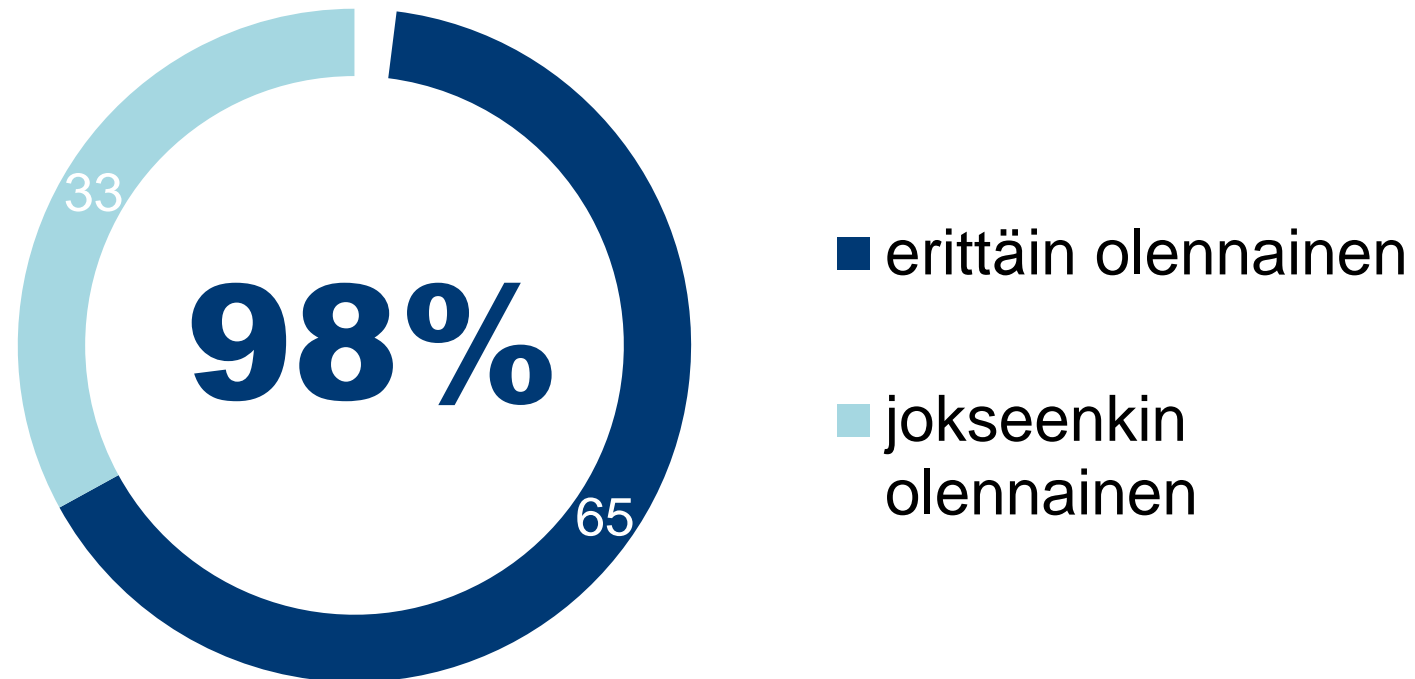
- Suomalainen yritys jolla henkilöstöä vain Suomessa
- Suomalainen yritys jolla henkilöstöä Suomessa ja ulkomailla
- Kansainvälisen yrityksen Suomen tytäryhtiö

1

Edellytykset

Vastuullisuus johtamisessa.

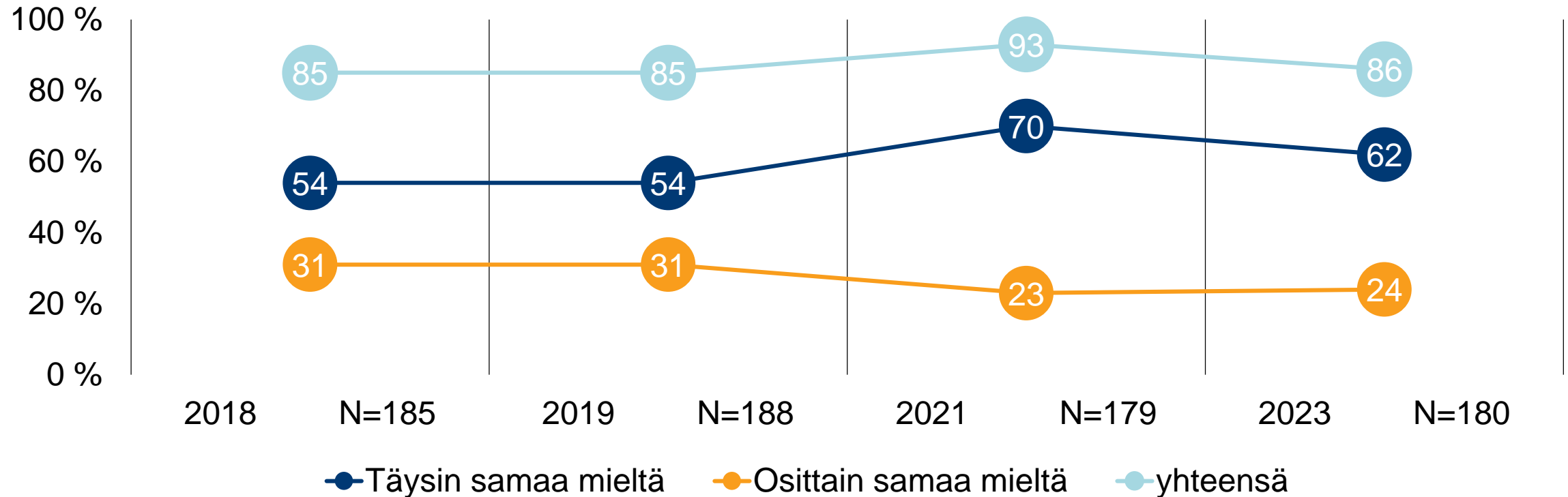
Vastuullisuuden arvioi erittäin tai jokseenkin olennaiseksi lähes jokainen

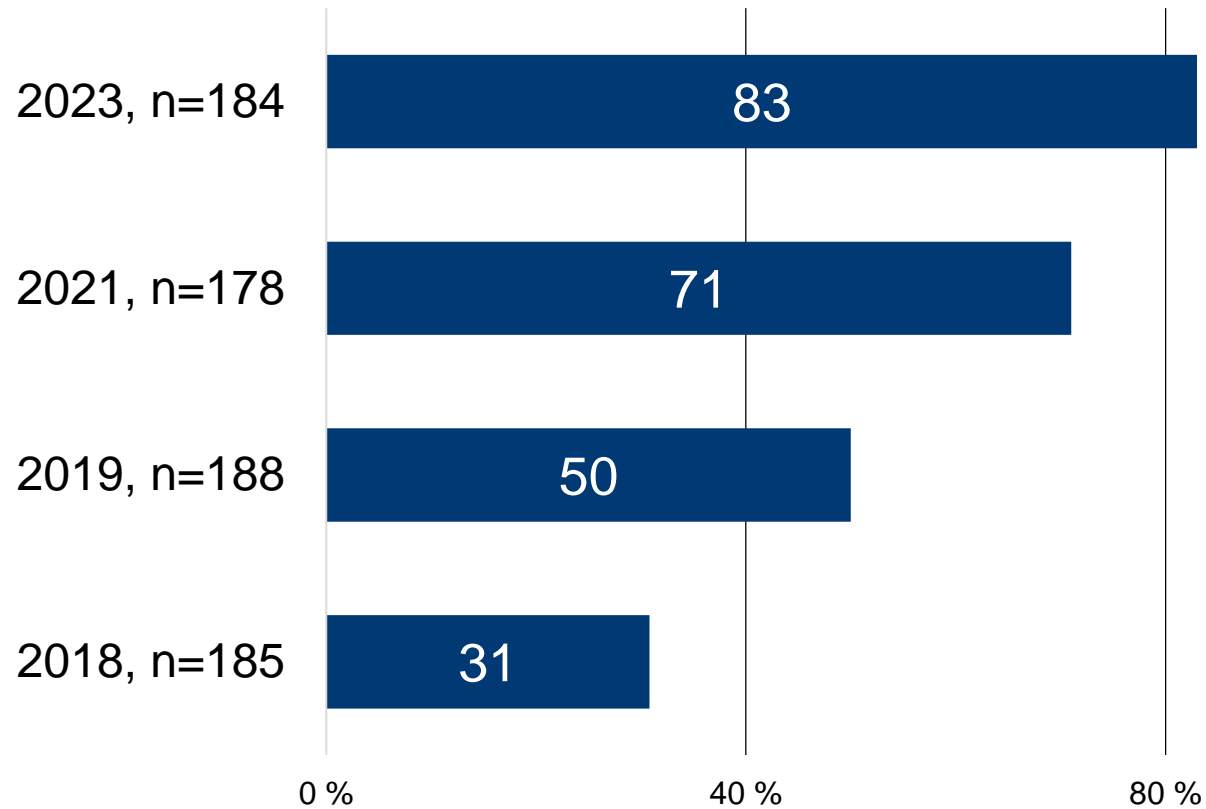
72%

**Maailmantilanne vahvistanut sitoutumista
vastuullisuustavoitteisiin**

Useimmilla strategiassaan kestävään kehitykseen liittyviä tavoitteita

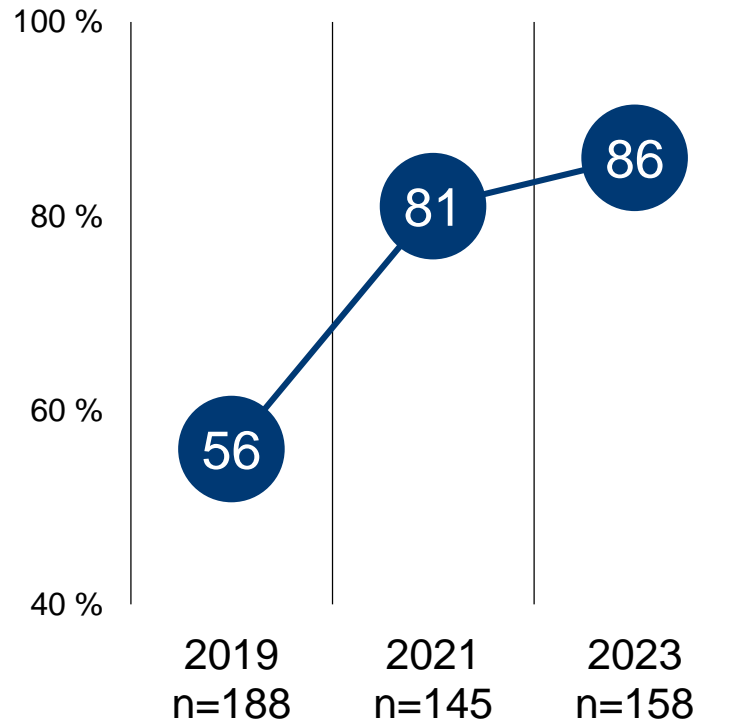

Olennaisten vastuullisuusasioiden määrittelyprosessi auttaa yhä useampaa yritystä kirkastamaan oman liiketoiminnan kannalta kriittisimmät asiat

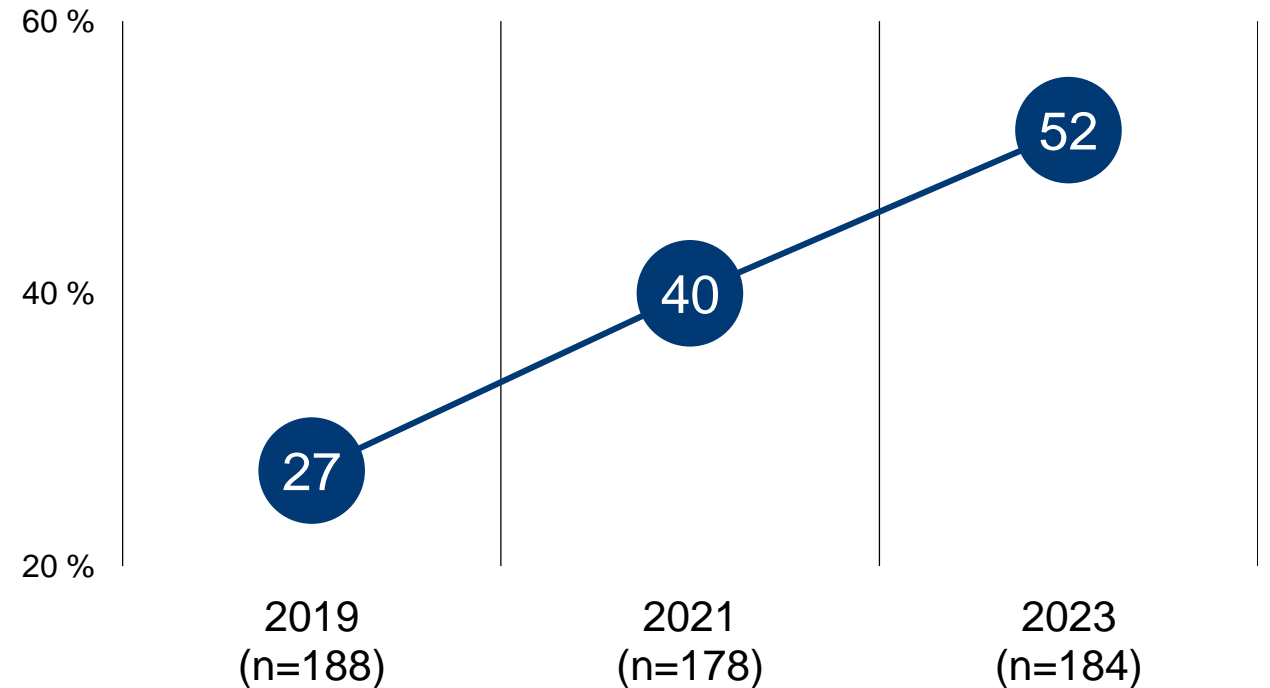

Määrälliset tavoitteet ja johdon kannustimet

Vastuullisuudelle on asetettu määrälliset tavoitteet

Johdon kannustin- ja palkitsemisjärjestelmään sisältyvät vastuullisuusnäkökulmat

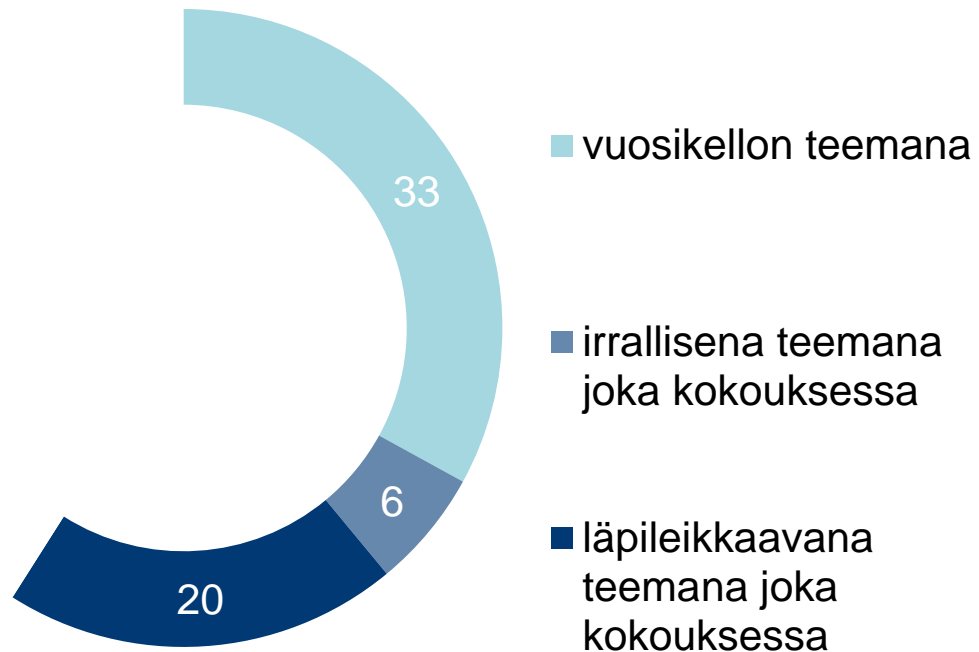

75%:lle

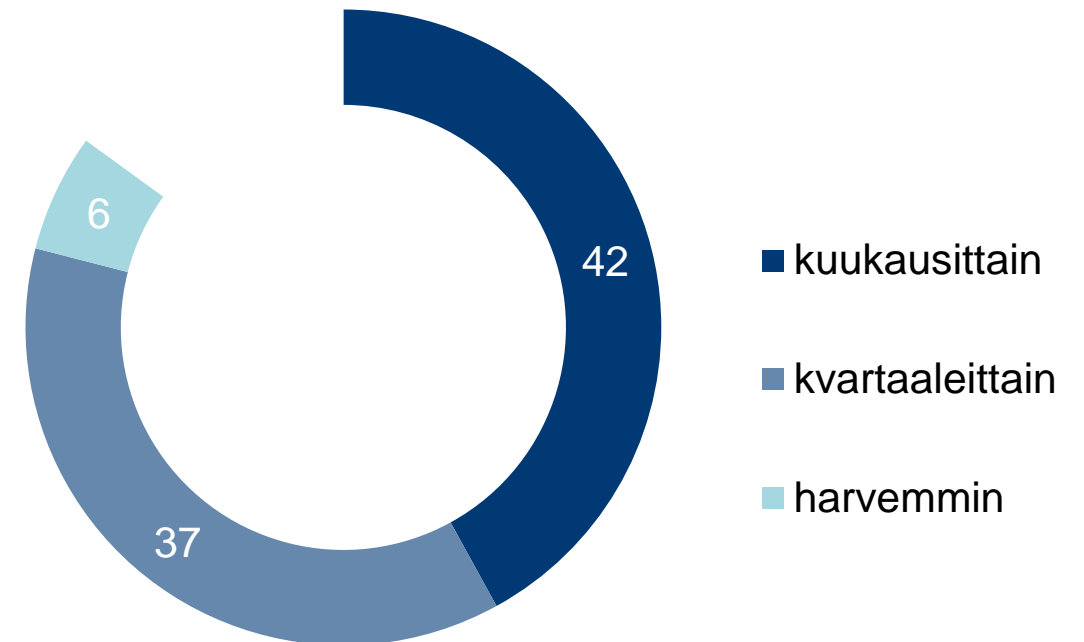
**vastuullisuudesta saatava
liiketoimintahyöty suurempi kuin
sen varmistamiseen käytettävät
resurssit**

Hallituksen vastuullisuusasioiden käsittelyn säännöllisyys (%)

Johtoryhmän vastuullisuusasioiden käsittelyn säännöllisyys (%)

1

Yrityksillä on **hyvät edellytykset** vaikuttavaan vastuullisuustyöhön:

Vastuullisuus **näkyvä strategias-
sa ja johdon agendalla**, ja sen
merkitys ja hyöty tunnistetaan.

Sota ja pandemia saivat yritykset
sitoutumaan yhä vahvemmin
yritysvastuuseen.

1

Edellytykset

2

Perustaso

Vastuullisuus johtamisessa.

Tavoitteiden asetus & tavoitteita tukevat toimenpiteet

Yritysvastuun perustaso:

Ilmasto: Saavuttaa nettonolla kasvihuonekaasupäästöt viimeistään vuonna 2050*

Luonto: Edistää luonnon monimuotoisuuden palautumista vuoteen 2050 mennessä

Vastuullisesti toimiva yritys:

Ihmisoikeudet: Noudattaa YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia periaatteita**

Riskienhallinta: Sisällyttää olennaiset ESG-tiedot riskienhallintaan prosesseihin sekä raportointeihin****

Raportointi: Julkaisee olennaisia ilmastoon ja kestäväan kehitykseen liittyviä taloudellisia tietoja***

Monimuotoisuus ja osallisuus: Tukee osallisuutta, tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja kaikenlaisen syrjinnän poistamista

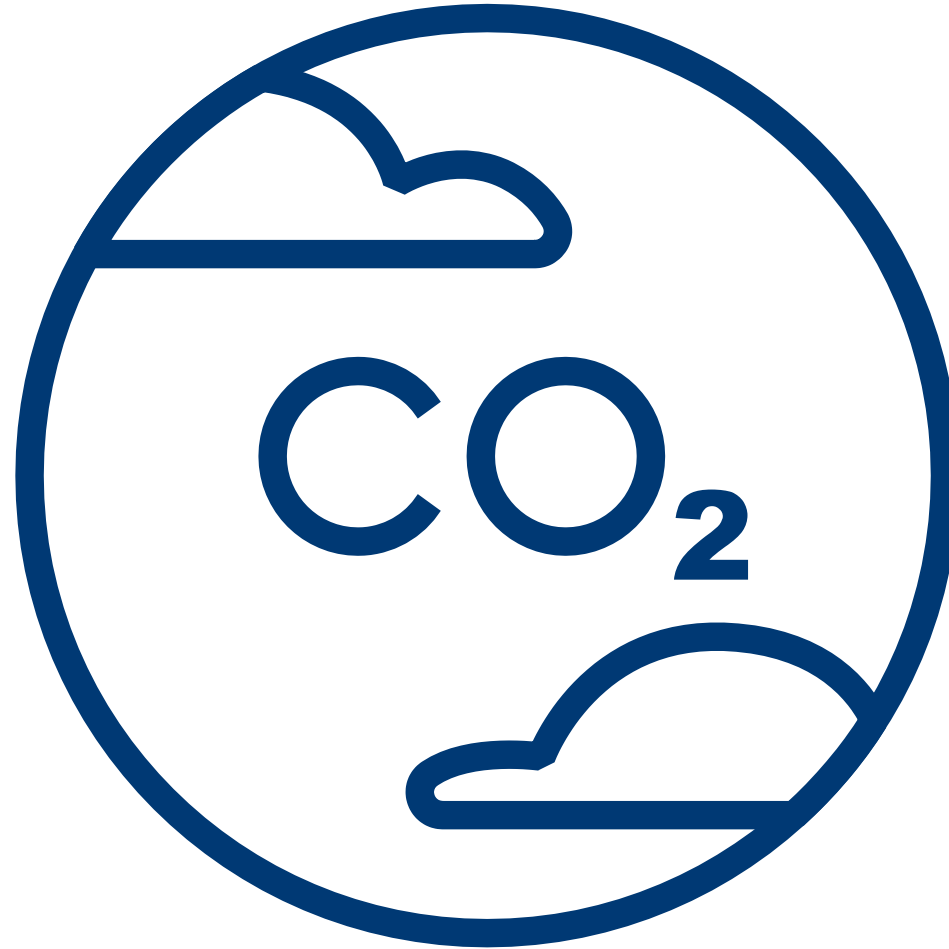
*2035 Suomen kansallinen tavoite. Nettonollalaskemiin lasketaan Scope 1, 2 sekä tärkeimmät ja vaikuttavimmat Scope 3 päästöt. * **Yritys tukee ihmisoikeuksia kunnioittavaa politiikkaa ja ihmisoikeuksia koskevaa due diligence –prosessia *** Hyvämaineisten raportointikehysten (esim. TCFD) mukaisesti **** Käyttämällä ensisijaisesti vakiomittareita

Yritysvastuu 2021: vastuullisuusustyö painottui vahvasti ilmastomuutoksen hillintään

46%

on asettanut
nettonolla
2050 mennessä
-tavoitteen

27%

on laatinut
tavoitteiden
saavuttamiseksi
tieteeseen perustuvan
suunnitelman
(mm.SBTi)

42%

on asettanut
biodiversiteetin
palautumista
edistäviä tavoitteita

16%

on laatinut
tavoitteiden
saavuttamiseksi
tieteeseen perustuvan
suunnitelman

85%

tukee YK:n
yritystoimintaa
ja ihmisoikeuksia
koskevia periaatteita
toiminnassaan

36%

on tehnyt ihmis-
oikeuksia koskevan
riskianalyysin

38%

toimeenpanee jatkuvaa
Ihmisoikeuksia
koskevaa due diligence
-prosessia

93%

sitoutunut tukemaan
mm. tasa-arvoa,
monimuotoisuutta ja
syrjinnän poistamista

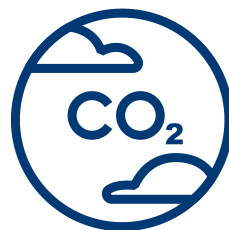

62%

on asettanut näihin
teemoihin liittyvälle
työlle määrällisiä tai
laadullisia **tavoitteita**

74%

**tekee
yritysvastuuraportin**

38 %

Ilmasto

32 %

Luonto

49 %

Ihmisoikeudet

62 %

D&I

**raportoi teemaan liittyvistä tavoitteista
määrämuotoisesti ja vuosittain.**

45%

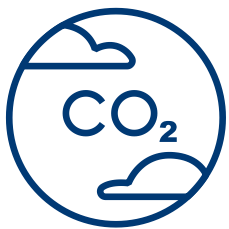
julkaisee olennaisia ilmastoon ja kestävään kehitykseen liittyviä **taloudellisia tietoja** (esim. TCFD:n mukaisesti)

82%

sisällyttää ESG-riskit yrityksen riskienhallintaprosesseihin ja -raportointiin

**Sitoumus
tai tavoite**

46 %

asettanut toiminnalleen nettonolla tavoitteen (2050)

≠

27 %

laatinut tavoitteiden saavuttamiseksi tieteeseen perustuvan suunnitelman (esim. SBTi)

42 %

asettanut biodiversiteetin palautumista edistäviä tavoitteita

≠

16 %

laatinut tavoitteiden saavuttamiseksi tieteeseen perustuvan suunnitelman

85 %

tukee YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia periaatteita

≠

<40 %

tunnistanut ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä tai toimeenpanee jatkuvaa due diligence -prosessia.

93 %

sitoutunut tukemaan mm. tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja syrjinnän poistamista

≠

62 %

asettanut näihin teemoihin liittyvälle työlle määrällisiä tai laadullisia tavoitteita

Toimenpide

2

**Vastuullisuussitoumukset ja –
tavoitteet** eivät aina näy
konkreettisinä toimenpiteinä.

Hyvistä edellytyksistä huolimatta
kirittävää riittää niin
ilmaston, luonnon,
ihmisoikeuksien kuin
läpinäkyvän raportoinnin
osalta.

1

Edellytykset

2

Perustaso

3

Edelläkävijyys

Vastuullisuus johtamisessa.

Tavoitteiden asetus & tavoitteita tukevat toimenpiteet

Liiketoiminnan muuttaminen kestäväksi

Greta Andersson
Yritysvastuuasiantuntija
FIBS

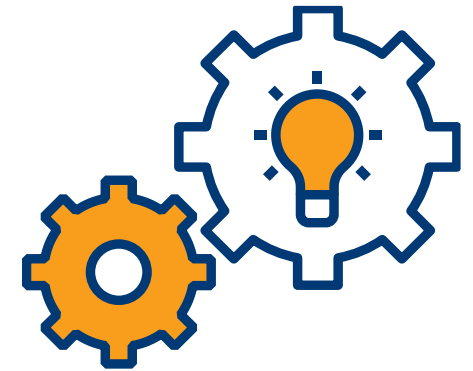
52%

**sisällyttänyt yrityksensä tarkoitukseen,
visioon tai missioon sen, miten yritys
luo arvoa sidosryhmilleen**

63% tehnyt investointeja,
joissa kestävä kehitys on pääajuri

59% tehnyt innovaatioita,
joissa kestävä kehitys on pääajuri

53% muuttanut liiketoimintamalliaan
kestävän kehityksen mukaiseksi

16% luopunut liiketoiminnasta,
joka ei ollut kestävän kehityksen mukaista

13% poistanut tuote- tai palveluvalikoimasta vaihtoehdot,
jotka eivät tue kestäväää kehitystä

3

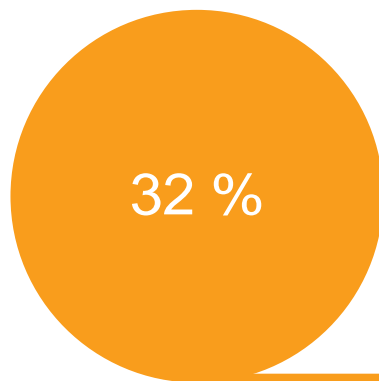
**Kestävyys toimii nyt
innovaatioiden ja investointien
ajurina,**

**mutta yritykset pitävät silti
kestämättömästä
liiketoiminnastaan
kiinni.**

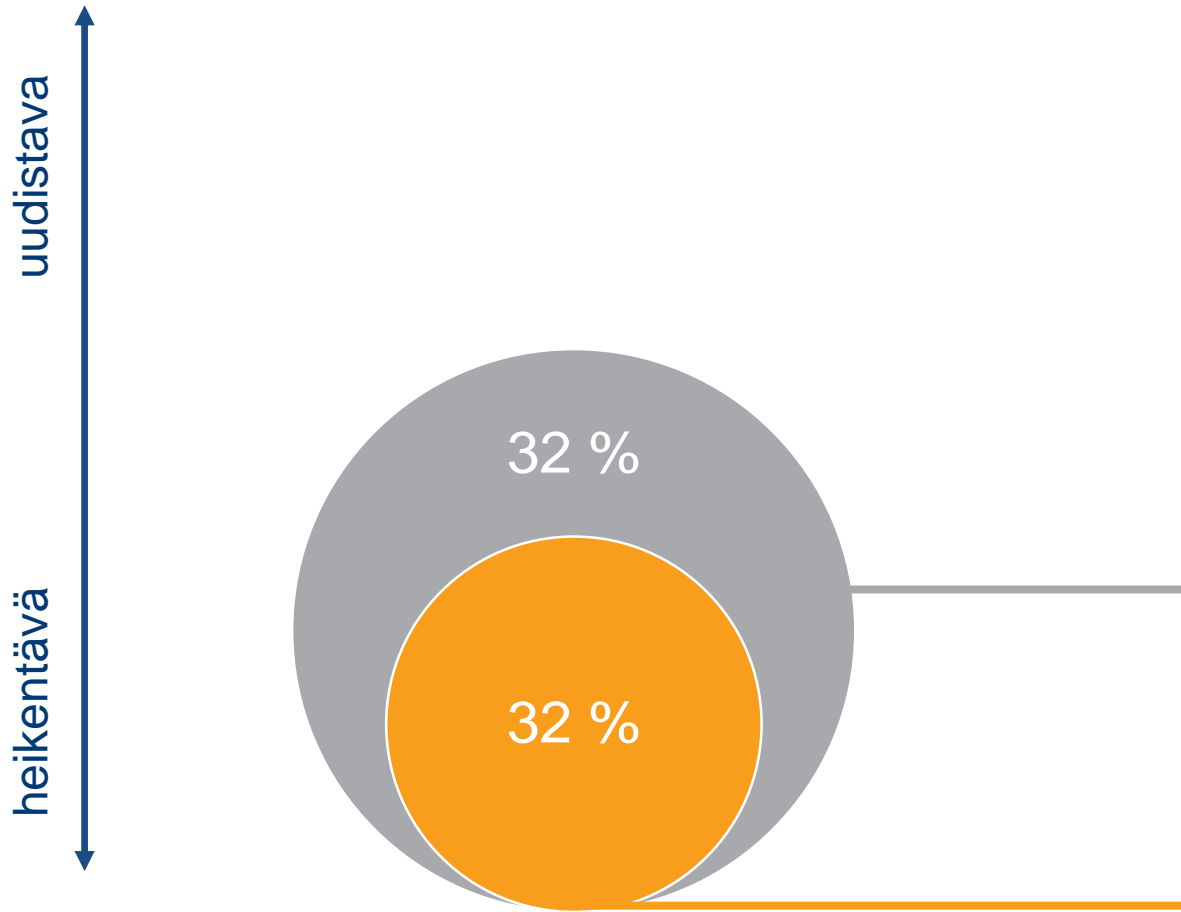
Kestävyysteemoissa tehdään yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa:

uudistava
↑
heikentävä
↓

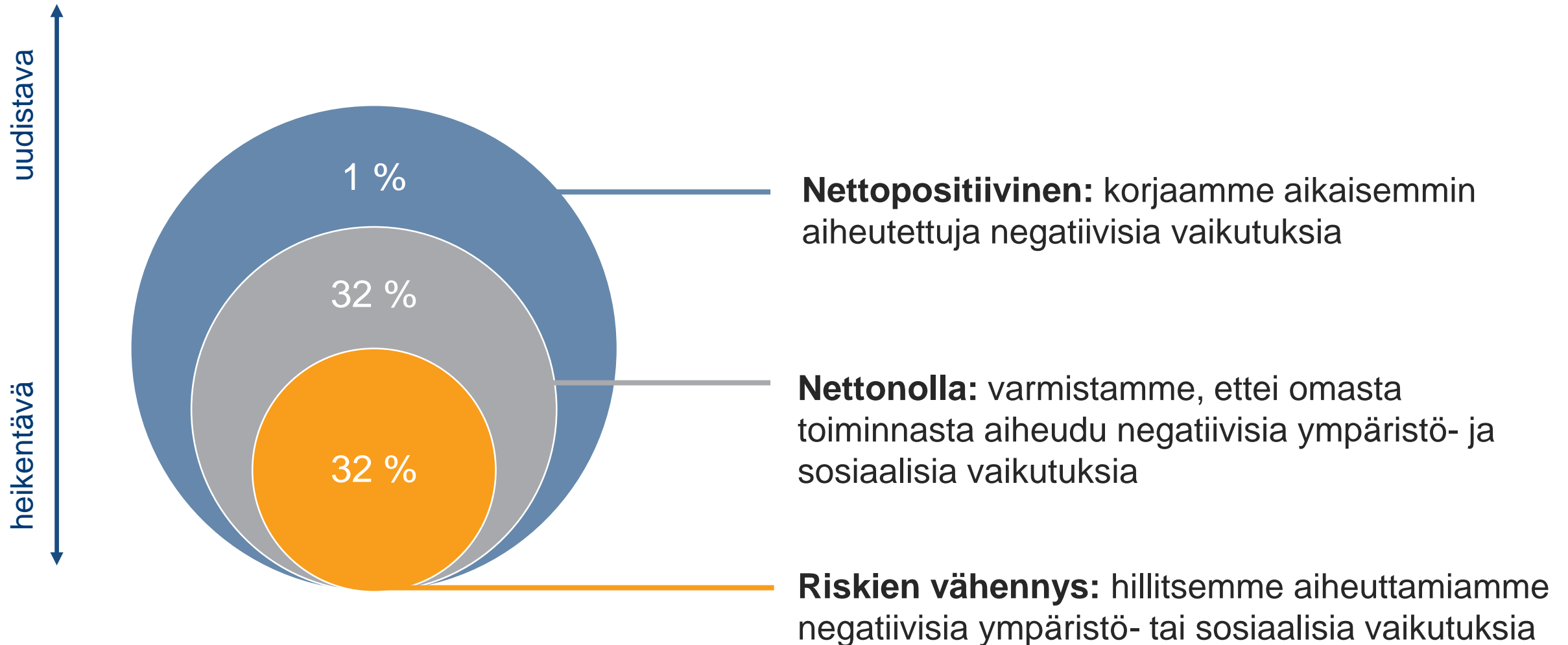

Riskien vähennys: hillitsemme aiheuttamiamme negatiivisia ympäristö- tai sosiaalisia vaikutuksia

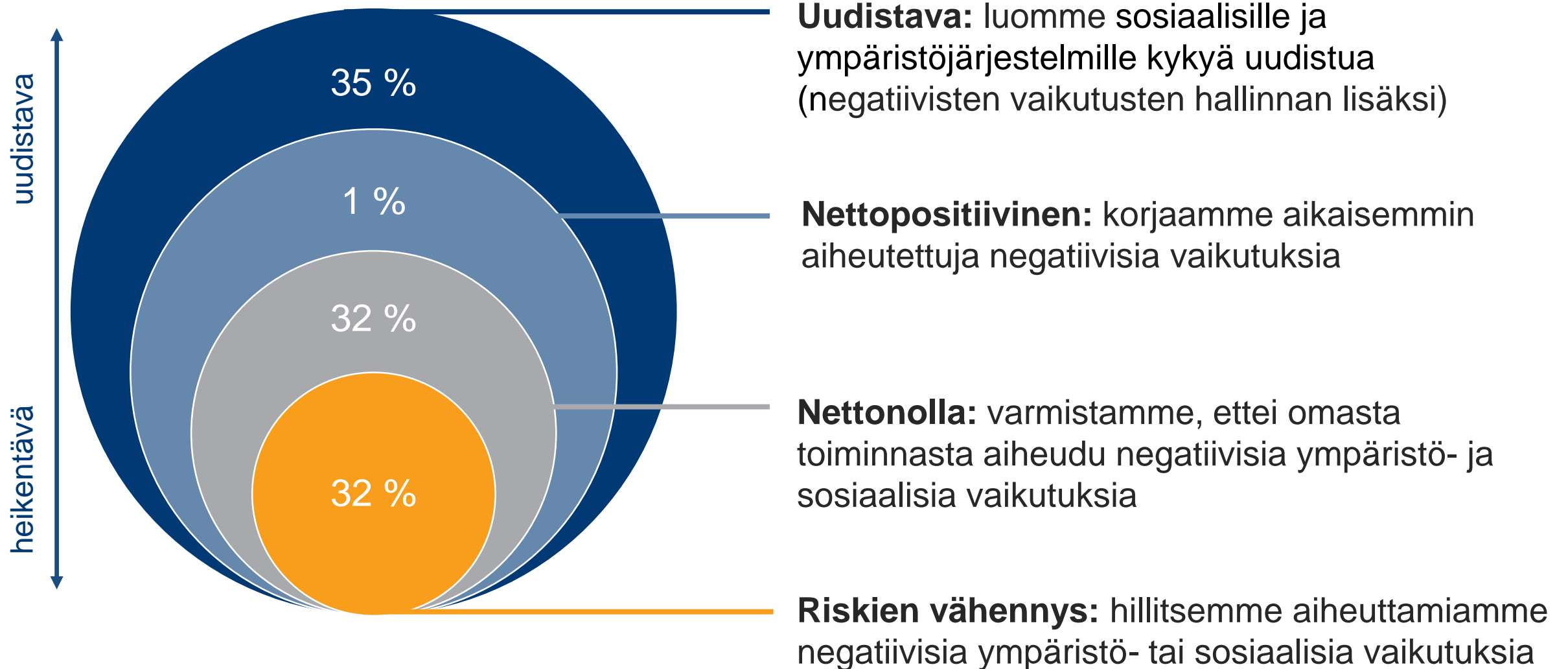

Nettonolla: varmistamme, ettei omasta toiminnasta aiheudu negatiivisia ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia

Riskien vähennys: hillitsemme aiheuttamiamme negatiivisia ympäristö- tai sosiaalisia vaikutuksia

Kohti uudistavaa liiketoimintaa

**Liiketoiminta ja yritykset ymmärretään
holistisesti, täysin riippuvaisena ympäröivistä
ekosysteemeistä?**

**Ihmisten väliset suhteet, luovuus ja oppiminen
nähdään liiketoiminnan tärkeimpänä
voimavarana?**

**Henkilökohtaisen transformaation suhde
yritysten ja yhteiskunnan muutokseen
keskeisessä roolissa?**

Yritysten nettovaikuttavuus

Mitä, miksi ja miten?

7.6.2023 Epicenter Helsinki & striimi

Ilmoittaudu: fibsry.fi > Tilaisuudet

UPRIGHT PROJECT

4

Suunnannäyttäjät

Kestävyyismurroksen
mahdollistaminen

3

Edelläkävijyys

Liiketoiminnan muuttaminen kestäväksi

2

Perustaso

Tavoitteiden asetus & tavoitteita tukevat toimenpiteet

1

Edellytykset

Vastuullisuus johtamisessa.

**1.
Innovaatiot
ja teknologia**

**2.
Rahoitus ja
investoinnit**

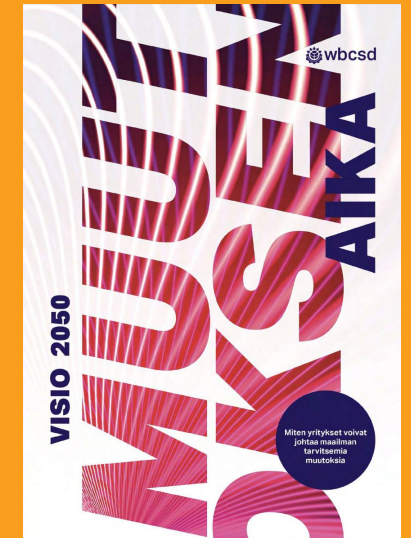
**3.
Ihmiset ja
kulutus**

**4.
Politiikka ja
sääntely**

**Yritysten tulisi pyrkiä
aktiivisesti vaikuttamaan näihin
muutoksen mahdollistajiin
tukeakseen systeemistä muutosta
kohti kestävämpää yhteiskuntaa.**

**Yritysten on tuettava entistä
voimakkaammin kestävästä muutosta
edistävää politiikkaa ja sääntelyä.**

33%

tekee vain sellaista poliittista vaikuttamista, joka tukee kestävän kehityksen mukaista liiketoimintaa.

24%

irtautuu
edunvalvontajärjestöistä,
joiden poliittinen
vaikuttaminen ei tue
kestävää kehitystä

**Yllättävän moni ei
tiedä, miten oma yritys
vaikuttaa**

4

Kestävyysmurrosta mahdollistavat toimet ovat aluillaan Suomen yrityksissä.

Poliittisen vaikuttamisen roolia kestävyiden edistämässä ei vielä yrityksissä tunnisteta.

**Yli 80% uskoo
vastuullisuuden
merkityksen kasvavan
ja siihen käytettävien
resurssien lisääntyvän**

10%

**Käytettävät resurssit sekä
toimenpiteet täysin riittäviä**

6%

yrityksen osaaminen täysin riittävää

**suhteessa yrityksen
vastuullisuustavoitteisiin.**

5

**Osaamisvaje on tulevaisuuden
kannalta ilmeinen pullonkaula.**

4

Suunnannäyttäjät

Keskustele yrityksesi roolista ja vaikutusmahdollisuuksista edistää laajemmin yhteiskunnan kestävyysmurrosta

3

Edelläkävijyys

Hyödynnä kestävyyttä innovaatioiden ja investointien ajurina. Siirrä katseesi haittojen minimoinnista hyötyjen maksimointiin. Tee laajasti yhteistyötä.

2

Perustaso

Hyödynnä kansainvälisiä viitekehyksiä merkittävimpien vastuullisuusteemojen tunnistamiseen. Sitoudu konkreettisiin tavoitteisiin, ja laadi niiden saavuttamiseen mielellään tieteeseen perustuva suunnitelma.

1

Edellytykset

Varmista, että vastuullisuus näkyy yrityksesi johtamisessa: strategiassa, mittaroinnissa, kannustimissa sekä niin hallituksen kuin johtoryhmien agendalla.

FIBS

PAREMPIA YRITYKSIÄ YHDESSÄ

Yritysvastuu 2023

Jätä palautetta

